

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d.
10000 Zagreb, Kupska 4

**PRAVILA NADMETANJA ZA OSIGURAVANJE mFRR
REZERVE SNAGE I/ILI ENERGIJE
URAVNOTEŽENJA**

Zagreb, prosinac 2022. godine

Na temelju Uredbe Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenog 2017. godine o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, Službeni list Europske Unije L312/6, od 28. studenog 2017. i na temelju članka 29. Statuta društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. (Posl. broj: OU-375/2022), a u skladu s člankom 4. Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (HOPS 11/2019), Uprava Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.d. donijela je

**Pravila nadmetanja
za osiguravanje mFRR rezerve snage i/ili energije uravnoteženja**

1. OPĆE ODREDBE

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. (u dalnjem tekstu: Operator prijenosnog sustava) uravnotežuje elektroenergetski sustav radi osiguravanja pogonske sigurnosti koristeći proizvode za uravnoteženje. Proizvodi za uravnoteženje nabavljaju se kroz usluge uravnoteženja, kako je definirano u članku 4. Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (HOPS 11/2019, u dalnjem tekstu: POUUES).

Pravila nadmetanja za osiguravanje mFRR rezerve snage i/ili energije uravnoteženja za sustava (u dalnjem tekstu: Pravila nadmetanja) opisuju postupak nabave i sadrže slijedeće informacije:

- preduvjete za sudjelovanjem u nadmetanju i predmet nabave
- opis proizvoda za uravnoteženje
- postupak nadmetanja za mFRR rezervu snage
- postupak dostave ponuda energije uravnoteženja
- postupak kod prijenosa obveze.

2. PRUŽATELJI USLUGE URAVNOTEŽENJA, UGOVARANJE I OSIGURAVANJE USLUGE URAVNOTEŽENJA

Pravo nadmetanja za predmet nabave imaju svi Pružatelji usluge uravnoteženja koji s Operatorom prijenosnog sustava imaju sklopljen važeći Ugovor o pružanju usluga uravnoteženja - mFRR.

Pružatelji usluge uravnoteženja, u smislu ovih Pravila nadmetanja definiraju se kao Ponuditelji.

Ponuditelji podnose ponude Operatoru prijenosnog sustava za predmet nabave:

- osiguravanja **mFRR rezerve snage**
- kupnje energije uravnoteženja iz **ugovorene mFRR rezerve snage**
- kupnje energije uravnoteženja iz **dobrovoljnih ponuda** za mFRR rezervu snage.

Nadmetanje za mFRR rezervu snage provodi se na tjednoj razini, a iznos mFRR rezerve snage koji Operator prijenosnog sustava nabavlja i objavljuje se na svojim internetskim stranicama (www.hops.hr).

3. OPIS PROIZVODA ZA URAVNOTEŽENJE

Ukupan iznos i smjer potrebne mFRR rezerve snage objavljuje se za svaki definirani proizvod za uravnoteženje na internetskim stranicama Operadora prijenosnog sustava (www.hops.hr), u skladu s Prilogom 1. ovih Pravila nadmetanja.

Ponuditelji podnose ponude za mFRR rezervu snage u EUR/MW i ponude za energiju uravnoteženja u EUR/MWh. Sve cijene izražene su u EUR, bez PDV-a, i zaokružene na dva decimalna mjesta.

Parametri proizvoda za uravnoteženje prikazani su u Tablici 1.

Tablica 1. Parametri proizvoda za uravnoteženje – Proizvod 1.

mFRR rezerva snage	
Minimalni iznos ponude	3 MW
Zahtijevano vrijeme za aktivaciju	≤ 15 minuta
Minimalno trajanje aktivacije	30 min
Maksimalno trajanje aktivacije	2 sata*
Vrijeme između dvije aktivacije	8 sati *
Smjer rezerve	(+) povećanje proizvodnje/smanjenje potrošnje
Limit cijene za mFRR rezervu snage:	XX,XX EUR/MW**
Limit cijene za energiju uravnoteženja:	XX,XX EUR/MWh ***

Tablica 2. Parametri proizvoda za uravnoteženje – Proizvod 2.

mFRR rezerva snage	
Minimalni iznos ponude	3 MW
Zahtijevano vrijeme za aktivaciju	≤ 15 minuta
Minimalno trajanje aktivacije	30 min
Maksimalno trajanje aktivacije	2 sata*
Vrijeme između dvije aktivacije	4 sata*
Smjer rezerve	(-) smanjenje proizvodnje/povećanje potrošnje
Limit cijene za mFRR rezervu snage:	XX,XX EUR/MW **
Limit cijene za energiju uravnoteženja:	XX,XX EUR/MWh ***

* Uz suglasnost Ponuditelja moguće je koristiti dulje maksimalno trajanje aktivacije, odnosno kraće vrijeme između dvije aktivacije od navedenog, kako je navedeno u Prilogu 1. Ugovora o pružanju usluga uravnoteženja - mFRR.

** Limit cijene za mFRR rezervu snage: definiran je kao jedinična cijena izračunata u skladu s važećom Metodologijom za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga za proizvod za uravnoteženje istih/sličnih parametara.

*** Limit cijene za energiju uravnoteženja: HOPS zadržava pravo propisati ograničenje cijene energije uravnoteženja, posebice u slučaju značajnih razlika ponuđenih cijena energije uravnoteženja od cijena na veleprodajnom tržištu električne energije. Cijene energije uravnoteženja za pružatelja usluge uravnoteženja s dominantnim položajem na tržištu usluga uravnoteženja u Republici Hrvatske utvrđuju se u skladu s POUES-om

4. POSTUPAK NADMETANJA ZA OSIGURAVANJE mFRR REZERVE SNAGE SUSTAVA

4.1. Podnošenje ponuda za osiguravanje mFRR rezerve snage

Razdoblje za koje se provodi nadmetanje:

- Nadmetanje se provodi za vremensko razdoblje kalendarskog tjedna s početkom u ponedjeljak u 00:00 te završetkom u nedjelju u 24:00
- Ponuditelji podnose ponude za svaki dan u kalendarskom tjednu posebno. Ponuditelji mogu podnijeti različite ponude za pojedine dane.

Vrijeme otvaranja nadmetanja (engl. Gate Opening time, GOT):

- 00:00 sati prvog radnog dana u tjednu koji prethodi tjednu isporuke.

Vrijeme zatvaranja nadmetanja (engl. Gate Closer time, GCT):

- 12:00 sati predzadnjeg radnog dana u tjednu koji prethodi tjednu isporuke.

Vrijeme podnošenja ponuda:

- od GOT do GCT.

Način podnošenja ponuda:

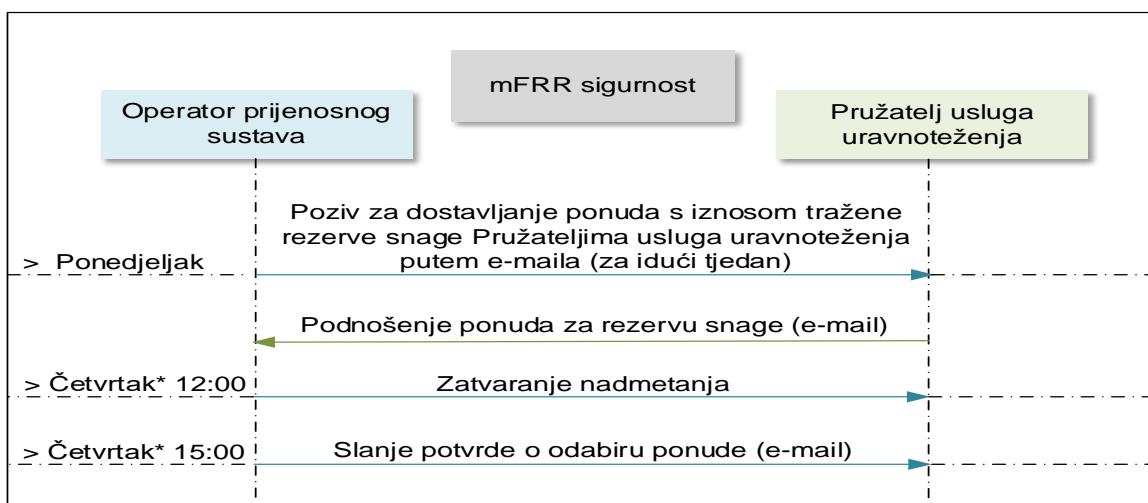
- ponude se dostavljaju elektroničkom poštom Operatora prijenosnog sustava.

Vrijeme objave rezultata (engl. Publication of results time, POT):

- 15:00 sati predzadnjeg radnog dana u tjednu koji prethodi tjednu isporuke.

Proces tjednog nadmetanja za mFRR rezervu snage grafički je prikazan vremenskim dijagramom provedbe na Slici 1.

Slika 1. Vremenski dijagram tjednog nadmetanja

Ponuda za mFRR rezervu snage prikazana je u Tablici 2. i sadrži:

- **vremenski period** na koji se odnosi
- **naziv** pružatelja usluge uravnoteženja
- **iznos** ponuđene mFRR rezerve snage za
- **cijenu** mFRR rezerve snage za izraženu u **EUR/MW**.

Tablica 2. Obrazac ponude za mFRR rezervu snage

Ponuda za mFRR rezervu snage u razdoblju od DD.MM.GGGG do DD.MM.GGGG						
{ naziv pružatelja}						
{ vrijeme podnošenja ponude DD.MM.GGGG hh:mm}						
Pon	Uto	Sri	Čet	Pet	Sub	Ned
Rezerve snage [MW]						
X	X	X	X	X	X	X
Jedinična cijena rezerve snage [EUR/MW]						
X	X	X	X	X	X	X
Djeljivost ponude						
DA (s koracima po 1 MW)/ NE						

Metoda odabira ponuda na nadmetanju za rezervu snage:

- sve ponude za rezervu snage sortiraju se od najniže do najviše cijene mFRR rezerve snage formirajući listu ponuda
- u slučaju dvije ili više ponuda s istim ponuđenim cijenama rezerve snage, prednost ima ona ponuda koja je prispjela ranije
- odabiru se sve ponude s liste do traženog iznosa mFRR rezerve snage
- za slučaj kada je zadnja odabrana ponuda s liste nedjeljiva i u sumi s ostalima prethodno odabranim ponudama premašuje traženi iznos mFRR rezerve snage ista se neće prihvatiti.

Operator prijenosnog sustava obavještava sve Ponuditelje o rezultatima nadmetanja i dostavlja Ponuditeljima čije su ponude prihvaćene, elektroničkom poštom, potvrde o odabiru ponuda ili informaciju o odbijanju ponuda za razdoblje za koje se provodi nadmetanje.

Vrijeme dostave potvrda/informacija o odabiru ponude za mFRR rezervu snage Ponuditeljima:

- 15:00 sati predzadnjeg radnog dana u tjednu koji prethodi tjednu isporuke.

Potvrda o odabiru ponude prikazana je u Tablici 3.

Tablica 3. Obrazac potvrde o odabiru ponude za mFRR rezervu snage koju Operator prijenosnog sustava dostavlja Ponuditelju

Potvrda o odabiru ponude za mFRR rezervu snage br. XXXXX-XX-XXX																																														
{naziv pružatelja}																																														
{ vrijeme slanja potvrde o odabiru DD.MM.GGGG hh:mm}																																														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24																							
ponedjeljak, DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
utorak, DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
srijeda DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
četvrtak DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
petak, DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
subota, DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
nedjelja, DD.MM.GGGG.																																														
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																																														
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																							
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]:	X,xx																																													
Djeljivost ponude:	DA/NE																																													

5. POSTUPAK DOSTAVE PONUDA ZA ENERGIJU URAVNOTEŽENJA

Ponuditelji koji posjeduju potvrdu o odabiru ponude za mFRR rezervu snage dužni su dostaviti ponudu za energiju uravnoteženja u iznosu koji je jednak ili veći od ugovorenog iznosa rezerve snage.

Ponuditelji koji nemaju potvrdu o odabiru za mFRR rezervu snage mogu dostaviti dobrovoljnu ponudu za energiju uravnoteženja.

Vrijeme otvaranja nadmetanja (engl. Gate Opening time, GOT):

- 15:00 sati predzadnjeg radnog dana u tjednu koji prethodi tijednu isporuke

Vrijeme zatvaranja nadmetanja (engl. Gate Closer time, GCT):

- 13:00 sati zadnjeg radnog dana koji prethodi danu isporuke (D-1).

Vrijeme podnošenja ponuda:

- od GOT do GCT.

Način podnošenja ponuda:

- ponude se dostavljaju elektroničkom poštom Operatora prijenosnog sustava.

Ponuda za energiju uravnoteženja prikazana je u Tablici 4. i sadrži:

- **vremenski period** na koji se odnosi
- **naziv** pružatelja usluge uravnoteženja
- **broj potvrde o odabiru ponude** ukoliko je pružatelj posjeduje
- **iznos** ponuđene rezerve snage mFRR za
- **cijenu** energije uravnoteženja izraženu u **EUR/MWh**.

Tablica 4. Obrazac ponude za energiju uravnoteženja

Ponuda za energiju uravnoteženja u razdoblju od DD.MM.GGGG do DD.MM.GGGG						
{ naziv pružatelja}						
{ vrijeme podnošenja ponude DD.MM.GGGG hh:mm}						
Pon	Uto	Sri	Čet	Pet	Sub	Ned
Energija uravnoteženja [MWh/h]						
X	X	X	X	X	X	X
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]						
X	X	X	X	X	X	X
Djeljivost ponude						
DA (s koracima po 1 MW)/ NE						

Operator prijenosnog sustava obavještava sve Ponuditelje o rezultatima nadmetanja i dostavlja Ponuditeljima čije su ponude prihvaćene, elektroničkom poštom, potvrde o odabiru ponuda ili informaciju o odbijanju ponuda za razdoblje za koje se provodi nadmetanje.

Operator prijenosnog sustava do 14:00 sati dana koji prethodi danu isporuke (D-1) dostavlja ponuditeljima potvrde o odabiru ponuda za energiju uravnoteženja. Potvrda o odabiru ponude prikazana je u Tablici 5.

Tablica 5. Obrazac potvrde o odabiru ponude za energiju uravnoteženja

Potvrda o odabiru ponude za energiju uravnoteženja br. XXXXX-XX-XXX																							
{naziv pružatelja}																							
{ vrijeme slanja potvrde o odabiru DD.MM.GGGG hh:mm }																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ponedjeljak, DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
utorak, DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
srijeda DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
četvrtak DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
petak, DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
subota, DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
nedjelja, DD.MM.GGGG.																							
Energija uravnoteženja [MW/h/h]																							
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jedinična cijena energije uravnoteženja [EUR/MWh]:																							
Djeljivost ponude:																							
DA/NE																							

6. PRIJENOS OBVEZE

Pružatelj kojem je dostavljena potvrda o odabiru ponude za mFRR rezervu snage za razdoblje pružanja usluge uravnoteženja ima pravo prijenosa cijelog ili djela obveze na drugog Pruzatelja.

Pružatelj koji prenosi i Pruzatelj koji preuzima obvezu moraju zajednički podnijeti Zahtjev za prijenos obveza pružanja mFRR rezerve snage u skladu s Ugovorom o pružanju usluge uravnoteženja – mFRR.

Zahtjev za prijenos obveze podnosi se najkasnije do 15:00 sati dana koji prethodi danu isporuke (D-1).

Operator prijenosnog sustava dostavlja elektroničkom poštom nove Potvrde o odabiru ponude za mFRR rezervu snage Pružatelju koji prenosi obvezu i Pružatelju koji preuzima obvezu, kojim potvrđuje podneseni Zahtjev za prijenos obveze, najkasnije do jedan sat prije početka isporuke (H-1). Primjer prijenosa obveza prikazan je u Prilogu 2. ovih Pravila nadmetanja.

U slučaju odbijanja Zahtjeva za prijenos obveze pružanja mFRR rezerve Operator prijenosnog sustava je dužan dostaviti pružateljima obrazloženi odgovor s razlozima odbijanja prijenosa.

7. ZAVRŠNE ODREDBE

U slučaju nastupa izvanrednih događaja i/ili okolnosti Operator prijenosnog sustava zadržava pravo suspendirati ili djelomično suspendirati pojedine odredbe ovih Pravila nadmetanja o čemu se obvezuje informirati Pružatelje putem internetskih stranica.

Ova Pravila nadmetanja primjenjuju se danom objave na internetskim stranicama Operatara prijenosnog sustava (www.hops.hr).

U Zagrebu, xx.xx. 2022. godine

Predsjednik Uprave

dr.sc. Igor Ivanković

POPIS PRILOGA:

1. *Ukupan iznos i smjer potrebne mFRR rezerve snage i energije uravnoteženja za nadmetanje – format za objavu na internetskim stranicama*
2. *Primjer prijenosa obveze*

Prilog 1.

Ukupan iznos i smjer potrebne mFRR rezerve snage i energije uravnoteženja za nadmetanje – format za objavu na internetskim stranicama

mFRR rezerva snage i energija uravnoteženja							
Pon	Uta	Sri	Čet	Pet	Sub	Ned	
Tražena količina rezerve snage [MW]							
X	X	X	X	X	X	X	
Smjer [+ / -]							
+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	
Minimalni iznos ponude [MW]							
3	3	3	3	3	3	3	
Zahtijevano vrijeme za aktivaciju [min]							
≤ 15	≤ 15	≤ 15	≤ 15	≤ 15	≤ 15	≤ 15	
Minimalno trajanje aktivacije [min]							
30	30	30	30	30	30	30	
Maksimalno trajanje aktivacije [h]							
2	2	2	2	2	2	2	
Vrijeme između dvije aktivacije [h]							
x	x	x	x	x	x	x	
Djeljivost ponude - DA (s koracima po 1 MW) / NE							

Prilog 2.

Primjer prijenosa obveze

Početno stanje:

Pružatelj 1 – Pružatelj koji prenosi obvezu

Pružatelj 1																							
Potvrda o odabiru ponude broj: 1																							
{ dd.mm.gggg hh:mm slanja Potvrde o odabiru }																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Datum: ponedjeljak dd.mm.gggg																							
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																							
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]																							

Pružatelj 2 – Pružatelj koji preuzima obvezu

Pružatelj 2																							
Potvrda o odabiru ponude broj:																							
{ dd.mm.gggg hh:mm slanja Potvrde o odabiru }																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Datum: ponedjeljak dd.mm.gggg																							
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]																							

Nakon prijenosa obveze

Pružatelj 1 - Pruzatelj koji je prenio obvezu

Pružatelj 1																							
Potvrda o odabiru ponude broj: 1																							
{ dd.mm.gggg hh:mm slanja Potvrde o odabiru }																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Datum: ponedjeljak dd.mm.gggg																							
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																							
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	0	0	0	0	0
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]																							
5																							

Pružatelj 2 – Pruzatelj na kojeg je prenesena obveza

Pružatelj 2																							
Potvrda o odabiru ponude broj: 1-1																							
{ dd.mm.gggg hh:mm slanja Potvrde o odabiru }																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Datum: ponedjeljak dd.mm.gggg																							
Ugovorena mFRR rezerva snage za sigurnost sustava [MW]																							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5
Jedinična cijena mFRR rezerve snage [EUR/MW]																							
5																							